Wijzigingsoverzicht **Financiële verordening gemeente Arnhem**

In onderstaand overzicht is per artikel een toelichting opgenomen op de voorgestelde wijzigingen in de financiële verordening.
Een aantal wijzigingen is meer algemeen van aard; deze worden daarom niet bij elk artikel herhaald. Het gaat om:

- In de geldende verordening wordt nog gesproken over de meerjarenprogrammabegroting. Voorgesteld wordt om dit te wijzigen naar begroting en meerjarenraming;
- In de geldende verordening wordt gesproken over investeringskrediet. Voorgesteld wordt om dit, in lijn met het advies van de commissie BBV, te wijzigen naar investeringsbudget;
- Voor de beleidskaders/-nota's wordt een termijn voor evaluatie van toepasbaarheid en actualiteit van vier jaar voorgesteld. In de tabel onderaan dit wijzigingsoverzicht is voor de in de financiële verordening genoemde beleidskaders/-nota's opgenomen van welk jaar de laatst vastgestelde versie dateert.

Artikel geldende verordening (nummer geactualiseerde verordening)	**Toelichting wijziging**
1. Definities (1)	Een aantal definities is verwijderd, omdat deze in de rest van de verordening niet (meer) voorkomen of al in het BBV zijn gedefinieerd. De definitie 'project' is toegevoegd i.v.m. het nieuwe artikel 11.
2. Jaarcyclus (2)	Naam artikel en naamgeving jaarstukken gewijzigd. Verzamelbesluit, nota budgetoverheveling en financiële jaarrapportage projecten toegevoegd. Belasting- en legesverordening verwijderd en toegevoegd aan artikel 16.
3. Perspectiefnota (3)	Lid 3 komt te vervallen. Wijziging van de programma-indeling bij de perspectiefnota is een logisch moment. Er is echter niet ieder jaar een perspectiefnota; door het schrappen van dit lid ontstaat er ruimte voor flexibiliteit.
4. Meerjarenprogrammabegroting (-)	Artikel komt te vervallen; staat al in het BBV (art. 4 en art. 8 lid 3).
5. Autorisatie begroting en investeringskredieten (4)	In lid 2 komt de passage "waarvan de start van de investering in de betreffende jaarschijf ligt" te vervallen. In de praktijk blijkt dat onvoldoende inzichtelijk is welke budgetten de raad autoriseert. Daarom wordt nu voorgesteld om de raad bij de begroting alle in het MIP opgenomen budgetten te laten autoriseren, in plaats van een gedeelte daarvan. Ter verduidelijking is toegevoegd dat het totale investeringsbudget wordt geraamd in het jaar van gereedkomen (reeds de praktijk). Lid 3 en 5 komen te vervallen, omdat de inhoud hiervan al blijkt uit artikel 14.
6. Mutaties gemeentefonds (-)	Artikel komt te vervallen.

	De wijze van verrekening van mutaties in het gemeentefonds wordt ter besluitvorming aan de raad voorgelegd op het moment dat het zich voordoet, net zoals dat voor andere middelen geldt. Deze verordening is niet de geëigende plek om daarover afspraken vast te leggen.
7. Uitvoering begroting (5)	Naam artikel gewijzigd. Lid 1 hier komen te vervallen en verwerkt in artikel 23, 24 en 25. Eerste zin lid 2 komt te vervallen (richtlijn BBV); overige verwerkt in artikel 21. Lid 3, 4 en 5 gewijzigd zodat onderscheid tussen afzonderlijk raadsvoorstel en verzamelbesluit duidelijker naar voren komt en om te formaliseren hoe we het in de praktijk reeds doen. Tevens is toegevoegd dat de raad bij een verzamelbesluit ook kan besluiten over mutaties in bestemmingsreserves, mits deze passen binnen het doel van de reserve. Het gaat hier, conform de benadering van het verzamelbesluit, om uitvoering van bestaand beleid / niet beleidsinhoudelijke wijzigingen. Voor mutaties in reserves waarmee invulling wordt gegeven aan (nieuw) beleid blijft gelden dat deze niet in een verzamelbesluit kunnen worden opgenomen.
8. Interne controle (25)	Naam artikel gewijzigd. Inhoud geactualiseerd i.v.m. rechtmatigheidsverantwoording per 2023.
9. Tussentijdse rapportage en informatie (6)	Naam artikel gewijzigd. Duidelijker onderscheid gemaakt tussen turap 1 en 2 en aangesloten op zoals we het in de praktijk reeds doen. Daarbij wel ruimte gelaten voor flexibiliteit, dus vandaar de formulering “in ieder geval”.
10. Jaarstukken (-)	Artikel komt te vervallen. Dat het college met de jaarstukken verantwoording aflegt over het gevoerde beleid is opgenomen in de gemeentewet (art. 197). Lid 2 staat al in het BBV (art. 25 lid 2).
11. Financiële positie (12)	Lid 1 en 4 komen te vervallen, omdat dit al is opgenomen in het BBV (art. 3, art. 20 en art. 21) Van lid 2 en 3 zijn de belangrijkste punten opgenomen in de artikelen 4 en 14; het overige betreft een vrij gedetailleerde uitwerking waarvoor deze verordening niet de geëigende plek is. Lid 5 is aangevuld met de bij de Begroting 2023 vastgestelde uitgangspunten/spelregels over de solvabiliteitsratio, waarbij is toegevoegd dat het college met een voorstel komt als de solvabiliteitsratio lager is dan 10 procent. Lid 6 komt te vervallen i.v.m. het opheffen van de bestemmingsreserve solvabiliteit. (cf. Begroting 2023). Van lid 7 blijft alleen de eerste zin staan. Voor het overige, de precieze uitwerking, is deze verordening niet de geëigende plek. In de eerste zin is “ter verbetering” gewijzigd naar “ter behoud”. Een aantal jaar geleden is gestart met het reserveren van budget voor prijs- en volumeontwikkelingen, destijds ter verbetering van de robuustheid van de begroting. Inmiddels is ter behoud van een meer passende omschrijving.
12. Waardering & afschrijving vaste activa (14)	Het beleid voor vaste activa is opgenomen in een afzonderlijk door de raad vastgestelde nota investeren, waarderen en afschrijven. Naar deze nota wordt in lid 1 van artikel 14 nu verwezen, zonder de inhoud ervan (deels) te herhalen.

13. Voorziening voor oninbare vorderingen (-)	Artikel komt te vervallen. Met het artikel werd een generieke norm vastgesteld voor de oninbaarheid van vorderingen, terwijl we (ook nu al in de praktijk) afhankelijk van de aard en/of omvang van een vordering de oninbaarheid bepalen. Voor belastingdebiteuren wordt bijvoorbeeld een andere methodiek gehanteerd, dan voor individuele, grotere vorderingen op verbonden partijen. De accountant controleert de voorzieningen voor oninbaarheid jaarlijks op juistheid en volledigheid; het is niet nodig om hierover iets vast te leggen in de verordening.
14. Reserves (9) 14.a. Beleid reserves (9) 15. Voorzieningen (9)	Het beleid voor reserves en voorzieningen is opgenomen in een afzonderlijk door de raad vastgestelde nota reserves en voorzieningen. Naar deze nota wordt in artikel 9 nu verwezen, zonder de inhoud ervan (deels) te herhalen. De onderste alinea van het geldende artikel 14 lid 4 en lid 5 zijn nog niet opgenomen in de nota reserves en voorzieningen; tegelijkertijd met de nieuwe verordening wordt daarom een gewijzigde nota reserves en voorzieningen aan de raad voorgelegd.
16. Kostprijsberekening (21)	Lid 1 gaf het kader voor de tarieven van de heffingen waarmee kosten in rekening worden gebracht (o.a. de riool- en afvalstoffenheffing). Dit lid komt te vervallen, omdat in de gemeentewet (art. 229b, lid 1) al is vastgelegd dat de tarieven maximaal kostendekkend mogen zijn. Ook lid 3 komt te vervallen, omdat in het BBV (art. 10) al is vastgelegd dat er in de paragraaf lokale heffingen informatie moet worden opgenomen over de kostenberekening van de heffingen. Van lid 2 komt een deel te vervallen, omdat in het BBV (artikel 8, lid 1) al is vastgelegd dat de kosten van overhead apart inzichtelijk moeten worden gemaakt op het taakveld overhead. Van het geldende artikel 7, lid 2 wordt een deel overgeheveld naar dit artikel over de kostprijsberekening. Wat van het artikel dan resteert is de wijze waarop we in Arnhem de overhead toerekenen. De opslagcalculatiemethode hanteren we voor zowel de lokale heffingen, als voor investeringen, grondexploitaties en subsidieprojecten (wijze van toerekening moet uniform zijn). Vandaar dat in de eerste zin voor de formulering “goederen, werken en diensten, waaronder rechten en heffingen…….” is gekozen.
17. Financieringsfunctie (13)	In lid 2 sub b is “voor langer dan 1 jaar” komen te vervallen. Ten behoeve van de accountantscontrole is het nodig om ook voor financiering voor korter dan een jaar minimaal twee offertes op te vragen.
18. Registratie bezittingen, activa en vermogen (-)	Artikel komt te vervallen. Inhoud wordt gedekt door artikel 23 en 25.
19. Algemeen (8)	Lid 1: De wettelijk voorgeschreven paragrafen zijn niet meer opgesomd; alleen de paragrafen die we in Arnhem zelf toevoegen. Lid 2 komt te vervallen; naar de beleidskaders wordt in de betreffende artikelen verwezen. Lid 3 komt te vervallen; geen toegevoegde waarde om op te nemen.
20. Lokale heffingen (16)	Lid 1 en 2 komen te vervallen; de genoemde onderdelen zijn verplicht onderdeel van de paragraaf lokale heffingen (BBV art. 10). Lid 3 en 4 zijn herschreven, zodat duidelijker is welke stukken / informatie de raad mag verwachten.

21. Weerstandsvermogen en risicomanagement (10)	Artikel tekstueel gewijzigd; expliciet gemaakt dat de raad de beleidsuitgangspunten voor risicomanagement en weerstandsvermogen vaststelt en niet de gehele nota.
22. Onderhoud kapitaalgoederen (-)	Artikel komt te vervallen. Het beleidskader waar in lid 1 naar wordt verwezen is conform BBV (art. 12) verplicht onderdeel van de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen. Ook over het onderhoud (lid 2) wordt op grond van het BBV reeds in de paragraaf gerapporteerd.
23. Financiering (-)	Artikel komt te vervallen. De informatie die in de paragraaf financiering wordt opgenomen blijft beperkt tot de vereisten uit het BBV (art. 13). Het is daarom niet nodig hier in de verordening wat over op te nemen.
24. Bedrijfsvoering (-)	Artikel komt te vervallen. Bedrijfsvoeringsbeleid is aan het college. In de bedrijfsvoeringsparagraaf in de begroting en jaarstukken informeert en verantwoord het college (verplicht, conform BBV art. 14) over dit beleid. De informatie die in de paragraaf bedrijfsvoering aanvullend wordt opgenomen naast de verplichte onderdelen van het BBV is verwerkt in de artikelen 20 (onderzoeken art. 213a) en 25 (rechtmatigheidsverantwoording). Het is daarom niet nodig nog een apart artikel over de bedrijfsvoeringsparagraaf in de verordening op te nemen.
25. Verbonden partijen (17)	De onderdelen die in lid 2 werden genoemd komen te vervallen, omdat deze op grond van het BBV (art. 15) al verplicht onderdeel zijn van de paragraaf verbonden partijen. Lid 2 is aangepast naar de onderdelen die in de praktijk reeds aanvullend worden opgenomen. Lid 3 komt te vervallen. Bij de bepaling van gewenste weerstandscapaciteit worden alle risico's met een financieel effect meegenomen. Dat geldt ook voor de risico's met betrekking tot verbonden partijen. Het is niet nodig dat expliciet te benoemen. De door de raad vast te stellen kadernota verbonden partijen is toegevoegd aan het artikel.
26. Grondbeleid (15)	De formulering van lid 1 is aangepast (ingekort). Lid 2 komt te vervallen. De informatie die in de paragraaf grondbeleid wordt opgenomen blijft beperkt tot de vereisten uit het BBV (art. 16). Het is daarom niet nodig hier in de verordening wat over op te nemen. Lid 3 komt te vervallen. In het BBV (art. 1 lid m) is al opgenomen dat het openen van een grondexploitatie een bevoegdheid van de raad is.
27. Investeringen (14)	Lid 1 is in aangepaste vorm overgeheveld van het geldende artikel 12; zie ook de toelichting daar. Bij lid 2 is het aspect 'projectspecifieke risico's en maatregelen' toegevoegd, naar aanleiding van de raadsbrief '*grote, risicovolle projecten*' (zaaknummer 607221). Van lid 3 is de formulering aangepast.
28. Subsidies (18)	De beleidskaders waar in artikel 32 naar werd verwezen zijn toegevoegd aan dit artikel (de Algemene subsidieverordening). De informatie die wordt opgenomen in de paragraaf subsidies is beperkt aangepast en sluit aan bij hoe we het in de praktijk reeds doen.
29. Administratie (23)	Enkele tekstuele wijzigingen, in lijn met de modelverordening van de VNG. Lid 2 sub d komt te vervallen, omdat dit een herhaling is van lid 1. Daarnaast bij lid 2 sub a 'cluster' vervangen door 'onderdelen van de organisatie', zodat de reikwijdte wordt verbreed (bijvoorbeeld naar afdelingen).

30. Financiële organisatie (24)	Bij lid a komt “aan de afdelingen” te vervallen, omdat niet alleen aan afdelingen taken en budgetten worden toegewezen maar ook naar programmamanagers en andere budgethouders. Lid f komt te vervallen: clusters (ambtenaren) kunnen geen decharge krijgen; alleen het bestuur.
31. Aanbesteding en inkoop (22)	Aan het artikel is toegevoegd dat het beleid ter kennisgeving aan de raad wordt aangeboden (in de praktijk reeds het geval).
32. Verstrekking subsidies (18)	Zie toelichting bij artikel 28 (18).
33. Inwerkingtreding (26)	n.v.t.
34. Citeertitel (27)	In de praktijk gebruiken we voor deze verordening al vaak de titel “Financiële verordening” in plaats van “Verordening financieel beleid en beheer”. Eerstgenoemde titel wordt nu ook formeel vastgelegd.
Nieuw toegevoegde artikelen	**Toelichting**
7. Drempelbedrag toelichten afwijkingen	Voor helderheid en eenduidigheid is het wenselijk om een drempelbedrag door de raad te laten vaststellen. Het drempelbedrag van € 250.000,- wordt voor de jaarstukken in de praktijk al gebruikt, voor de turap worden momenteel ook kleinere afwijkingen toegelicht. Gezien de samenhang tussen beide stukken is het logisch om (in principe) hetzelfde drempelbedrag te hanteren. Met de formulering “in ieder geval” blijft er ruimte om ook afwijkingen kleiner dan € 250.000,- toe te lichten als dat wenselijk is vanwege bijvoorbeeld politieke gevoeligheid.
11. Grote, risicovolle projecten	Naar aanleiding van de raadsbrief ‘*grote, risicovolle projecten’* (zaaknummer 607221) worden in deze verordening opgenomen: - de criteria voor wanneer sprake is van een groot, risicovol project; - wanneer er een onafhankelijke risicoanalyse moet worden uitgevoerd; - de inhoud en wijze waarop wordt gerapporteerd over de voortgang van het project en in welke vorm.
19. Integriteit	Over de inhoud van de vrijwillige paragraaf integriteit was in de verordening nog niets opgenomen.
20. Onderzoeken artikel 213a	Conform de raadsbrief ‘*Aanpak artikel 213a onderzoeken, zero based opbouwen programma's en onderzoek volgens methode Duisenberg’* (zaaknummer 601157) worden in deze verordening de afspraken over de artikel 213a onderzoeken opgenomen. De ‘verordening periodiek onderzoek doelmatigheid en doeltreffendheid’ uit 2004 wordt ingetrokken.

Overzicht looptijd beleidskaders

Beleidskader (artikelnummer verordening)	Datum raads-/collegebesluit meest recente versie (zaaknummer)	Opmerking
Nota reserves en voorzieningen (art. 9)	16 juni 2021 (552055), raad	Tegelijkertijd met de financiële verordening wordt een gewijzigde nota aan de raad voorgelegd.
Beleidsuitgangspunten risicomanagement en spelregels weerstandsvermogen / nota risicomanagement en weerstandsvermogen (artikel 10)	16 september 2020 (466760), raad	Tegelijkertijd met de financiële verordening worden gewijzigde uitgangspunten en spelregels aan de raad voorgelegd.
Treasurystatuut (artikel 13)	10 november 2010 (2010-11-01614), college	Actualisatie is voorzien voor 2023.
Nota investeren, waarderen en afschrijven (artikel 14)	16 juni 2021 (552055), raad	
Nota grondbeleid (artikel 15)	28 oktober 2013 (2013-03-02186), raad	Actualisatie is voorzien voor 2023.
Kadernota verbonden partijen (artikel 17)	14 november 2016 (2016-09-00467), raad	Actualisatie is voorzien voor 2023.
Algemene subsidieverordening (artikel 18)	17 februari 2022 (610522), raad	
Nota inkoop- en aanbestedingsbeleid (artikel 22)	21 juli 2020 (485145), college	